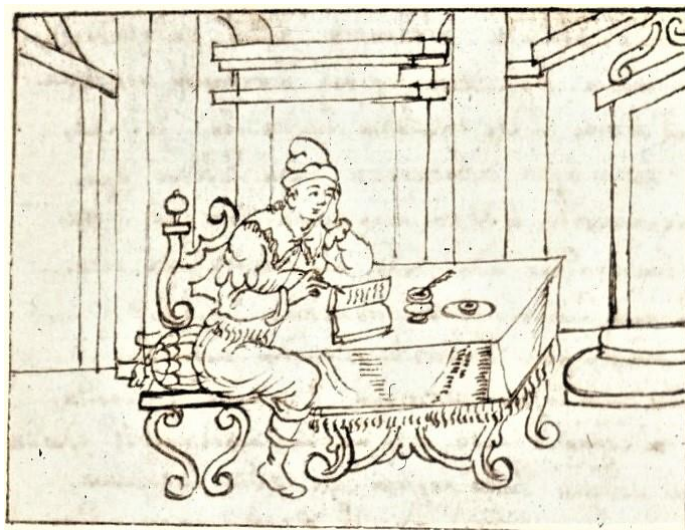

«Ερωτόκριτος και Αρετούσα» του Μ. Μποστ (Χρ. Μποστantzόγλου)

Συνέντευξη Βιτσέντζου Κορνάρου

Πολιτιστικό Πρόγραμμα «Αγαπώ τη Λογοτεχνία!»
Γυμνάσιο Μαργαριτίου 2023-2024

«Ο συγγραφέας Β. Κορνάρος», μικρογραφία, κώδικας Harley 5644, f.10r, Βρετανική Βιβλιοθήκη, Λονδίνο

Με τα φτερά της φαντασίας γίναμε δημοσιογράφοι, μεταφερθήκαμε στο Κάστρο (Ηράκλειο) της Κρήτης και συναντηθήκαμε με τον Βιτσέντζο Κορνάρο ο οποίος μας παραχώρησε την ακόλουθη συνέντευξη:

Φάμπιαν Μουσκάι: Πείτε μας λίγα λόγια για τη ζωή σας;

Βιτσέντζος Κορνάρος: Να σας πω, παιδιά μου, πως στο τέλος του «Ερωτόκριτου» φανερώνω την ταυτότητά μου για να με γνωρίζουν όλοι. Κατάγομαι από μεγάλη βενετοκρητική οικογένεια. Η Κρήτη, όπως ξέρετε, έμεινε κάτω από την κυριαρχία των Βενετών από το 1211 έως το 1669, όταν και αυτή υποδουλώθηκε στους Τούρκους. Στη γενιά είμαι Κορνάρος. Πατέρας μου είναι ο Ιάκωβος Κορνάρος και μητέρα μου η Ζαμπέτα Ντεμέτζο. Γεννήθηκα στη Σητεία της Κρήτης και εκεί μεγάλωσα και έζησα. Στο Κάστρο, δηλαδή στο σημερινό Ηράκλειο, εγκαταστάθηκα, αφού παντρεύτηκα τη Μαριέτα Ζένο. Έχω δύο κόρες, την Κατερίνα και την Ελένη.

Θανάσης Τσάνης: Να περάσουμε τώρα στο έργο σας, τον «Ερωτόκριτο». Υπάρχει κάτι που σας ενέπνευσε για να το δημιουργήσετε; Δανειστήκατε από κάπου την υπόθεση;

Β.Κ. Μα και βέβαια. Δανείστηκα την υπόθεση από ένα μεσαιωνικό γαλλικό μυθιστόρημα του 1487, το «Paris et Vienne» του Πιερ ντε λα Συπέντ, που το γνώρισα φυσικά από ιταλική μετάφραση. Αν και το πρότυπο είναι ξένο, το έργο μου είναι έργο καθαρά ελληνικό. Η δράση του εκτυλίσσεται στην ειδωλολατρική Αθήνα και το λαϊκό στοιχείο είναι διάχυτο και στη στιχουργική και στη θεματική του. Έχω ελληνική παιδεία και έμαθα από τους ανθρώπους της ιταλικής Αναγέννησης να θαυμάζω τους αρχαίους.

Ευγενία Ντρίτσου: Ποια είναι η κεντρική ιδέα του έργου;

Β.Κ. Η κεντρική του ιδέα είναι απλή και διαχρονική: Ένας νέος αγάπησε πολύ μια νέα και αυτή η νέα τον αγάπησε πολύ! Το παλικάρι, ο Ερωτόκριτος, κατώτερο κοινωνικά από τη νέα αλλά γενναίο, παντρεύεται μετά από πολλές περιπέτειες, δοκιμασίες και τρομερές δυσκολίες την αγαπημένη του που είναι μοναχοκόρη και βασιλοπούλα, την Αρετούσα. Όλοι στο τέλος ζουν καλά κι εμείς καλύτερα. Έχουμε δηλαδή «happy end» στο στόρι μας, όπως λέτε κι εσείς σήμερα.

Διονύσιος- Μάριος Μπάκας: Μιλήσατε για δοκιμασίες, δυσκολίες, περιπέτειες.

Υπάρχουν αξίες που θέλετε να προβάλετε μέσα από το έργο σας;

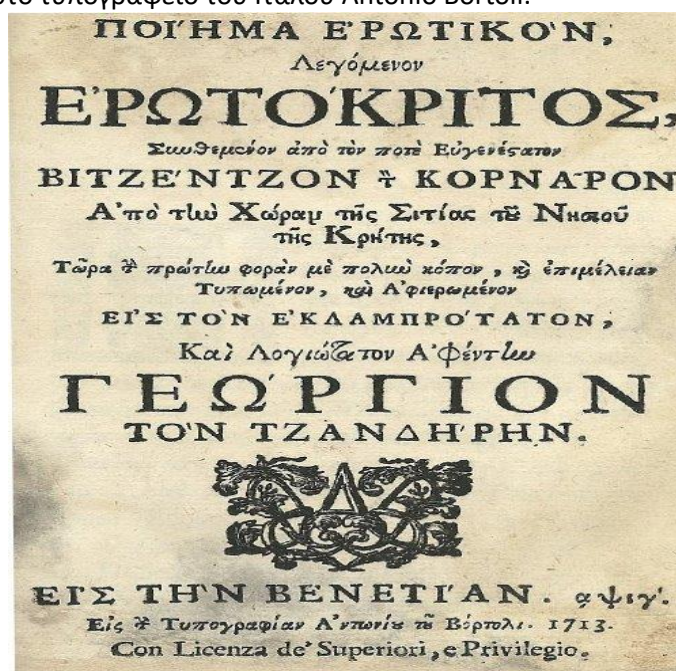
Β.Κ. Στο έργο μου προβάλλονται και εξυμνούνται οι ιπποτικές αρετές, η παλικαριά, η φιλία, η ιπποτική γενναιοφροσύνη, η αγάπη προς την πατρίδα, η σταθερότητα, η αφοσίωση και

βέβαια πάνω από όλα ο έρωτας, ο γεμάτος αυταπάρανηση έρωτας, αυτή η μοναδικά εξισωτική και κινητήρια δύναμη της ζωής. Αξίες, νομίζω, πολύτιμες σε κάθε εποχή!

Μάριος Κατσάκου: Έχει σωθεί κάποιο χειρόγραφο του έργου σας; Εκδόθηκε; Πού και πότε εκδόθηκε για πρώτη φορά;

Β.Κ. Ναι, το έργο σώζεται σε ένα μόνο χειρόγραφο που μετά το 1669 μεταφέρθηκε από Κρητικούς στα Επτάνησα. Σήμερα το μοναδικό χειρόγραφο του 1710 του «Ερωτόκριτου» βρίσκεται στη Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Μουσείου στο Λονδίνο. Είναι διακοσμημένο με 121 μικρογραφίες, με τίτλους σε κάποια σημεία γραμμένους στα Ιταλικά, μεγάλα κεφαλαία γράμματα με φυτικά μοτίβα και σκόρπια φυτικά θέματα. Πρώτη του έκδοση έχουμε στη Βενετία το 1713 στο τυπογραφείο του Ιταλού Antonio Bortoli.

«Ερωτόκριτος», πρώτη έκδοση, Βενετία, τυπογραφείο Bortoli, 1713

Γκρόσου Κριστιάνα -Φλορεντίνα: Υπάρχουν αντίτυπα της πρώτης έκδοσης; Πού βρίσκονται σήμερα;

Β.Κ. Από την πρώτη αυτή έκδοση σώζονται τρία αντίτυπα, ένα στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη στην Αθήνα, ένα στη Biblioteca Civica της Vicenza και ένα στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη των Γρεβενών. Από τότε το έργο γνώρισε αλλεπάλληλες επανεκδόσεις και έγινε γρήγορα βιβλίο λαϊκό.

Συμεών-Δονάτος Μπόρος: Τι έχετε να σχολιάσετε για τη γλώσσα στην οποία είναι γραμμένο το έργο;

Β.Κ. Η γλώσσα που χρησιμοποιώ είναι η καθομιλουμένη, η δημώδης γλώσσα της εποχής μου και του τόπου μου. Μέσα σε αυτήν υπάρχουν λόγια στοιχεία, βυζαντινές, αραβικές, λατινικές, ιταλικές-βενετσιάνικες λέξεις, όπως έχουν καταγραφεί από τον Ξανθουδίδη.

Αλέξης Κώστας - Σωτηρία Καρδάνη: Γιατί πιστεύετε πως ο «Ερωτόκριτος» αγαπήθηκε τόσο πολύ από τον κόσμο;

Β.Κ. Νομίζω ότι υπάρχουν αρκετά στοιχεία που κάνουν το έργο μου τόσο αγαπητό. Οι χαρακτήρες μοιάζουν αληθινοί, υπάρχει έντονος λυρισμός και δραματικό στοιχείο, υπάρχει έντονο φυσιολατρικό στοιχείο, οι περιγραφές είναι ωραίες και λεπτομερείς, η γλώσσα είναι ζωντανή, οι στίχοι είναι ομοιοκατάληκτοι και δεκαπεντασύλλαβοι. Και πιο πολύ, νομίζω, κάνει αγαπητό το έργο μου το θέμα του. Οι ερωτικές ιστορίες, ξέρετε, πάντα συγκινούν.

«Ρωτόκριτος και Αρετούσα», μικρογραφία, κώδικας Harley 5644, f.154r, Βρετανική Βιβλιοθήκη, Λονδίνο

Νίκα Άλντο – Εμμανουήλ Μπαράτσας: Νομίζετε πως θα βρίσκουν ενδιαφέρον και σήμερα το έργο σας; Θα διαβάζεται; Κάποιοι θα εμπνέονται από αυτό; Θα τραγουδιέται ή θα παίζεται στο θέατρο;

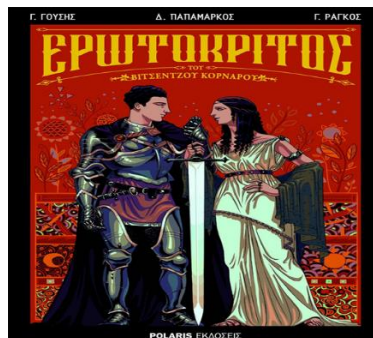
Β.Κ. Πιστεύω πως ναι. Για τους λόγους που μόλις σας ανέφερα νομίζω πως θα διαβάζεται άνετα και στην εποχή σας και μπορεί να εμπνέει και άλλους καλλιτέχνες. Οι αξίες πάντα είναι στήριγμα στη ζωή των ανθρώπων και ο άνθρωπος σε όλες τις εποχές γοητεύεται από τον έρωτα και αποζητά το «happy end»!

Γκρόσου Ορέστης-Ιωάννης – Γιώργος Μπόλωσης: Τι θα συμβουλευάτε εμάς τους νέους;

Β.Κ. Εγώ; Εγώ τι να σας πω; Θα σας έλεγα να ακούτε την καρδιά σας, να μάχεστε για αυτό που λαχταρά η ψυχή σας, να πιστεύετε στη δύναμη του ανθρώπου να κάνει τα αδύνατα δυνατά, να έχετε στη ζωή σας αξίες που να σας στηρίζουν και ... δεν ξέρω τι άλλο να σας πω...

Δημοσιογραφική Ομάδα: Σας ευχαριστούμε πολύ!

Β.Κ. Κι εγώ σας ευχαριστώ από την καρδιά μου που θελήσατε να με συναντήσετε και που μου κάματε την τιμή να διαβάσετε το έργο μου μέσα από τη διασκευή του σε κόμικ από τους Γιώργο Γούση, Δημοσθένη Παπαμάρκο, Γιάννη Ράγκο και τις εκδόσεις Polaris.

Πηγές

Ευάγγελος Αθανασόπουλος, Ειρήνη Κοκκινάκη, Πολυξένη Μπίστα, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Α', Β', Γ' Γυμνασίου*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2013

<https://biblionet.gr/%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%89%CF%80%CE%BF/?person>

<https://www.vitsentzoskornaros.org/erotokritos/>

Μαθητές

Γκρόσου Κριστιάνα-Φλορεντίνα

Γκρόσου Ορέστης-Γιάννης

Καρδάνη Σωτηρία

Κατσάκου Μάριος

Κώστας Αλέξιος

Μουσκάι Φάμπιαν

Μπάκας Ανέστης-Παναγιώτης

Μπάκας Διονύσιος-Μάριος

Μπαράτσας Εμμανουήλ

Μπόλωσης Γεώργιος

Μπόρος Συμεών-Δονάτος

Νίκα Άλντο

Ντρίτσου Ευγενία

Τσάνης Αθανάσιος

Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός: Μαντώ Μπάρκα